

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Feloldó szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELOLDÓ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 108Szerkesztőség és kiadóhivatal
Hesseny-tér 7. szám alatt

Művészeteket díjazás szerint közlünk

Beszélő nyilatkozatok.

Három tisztakezü politikus és a panamázi miniszterelnök nyilatkoznak.

A mai összes újságokban két nyilatkozat jelent meg, az egyiket három tisztakezü, európai hírű magyar politikus írta alá s íme itt következik:

Désy Zoltán súlyos vádat emelt Lukács László miniszterelnök ellen. E vád bizonyítását a kormányképviselő vádhatóság a bíróság által is elfogadott formai kifogásokkal ellenezte, hogy ilyen módon a megvádolt miniszterelnök az elégtétel látszatát és formáját szereze meg.

Amde a közéleti tisztességet érintő ez a kérdés a tényállás formális elintézésével és erőszakolt leleplezésével el nem intézhető. Módot és alkalmat kívánunk tehát adni Lukács László urnak, hogy formális elégtétel helyett valóságos elégtételhez juthasson.

Kijelentjük, hogy meggyőződünk a következő tényállás valódiságáról Lukács László a Magyar Banktól négy millió koronát felül haladó összegre kapott kölcsön, az állam és a bank között kötött üzletek, szerződések és egyezségek alkalmával, különösen a só-szerződés meghosszabbításának alkalmával, a Magyar-Bank diszkrét kiadásainak tételéből, szabad rendelkezésre. Ezt az összeget, habár állami tisztviselő nyugtázta, Lukács László soha az államkincstárba be nem szolgáltatta, azzal soha — mint állami pénzzel — el nem számolt, hanem azt a munkapárti választási költségeinek fedezésére fordította. E nyugtázta a Magyar Banknál még most is őriztetnek.

Lukács László tehát azt az alkalmat, midőn az állam nevében járt el, arra használta fel, hogy politikai pártját illegitím vagyoni előnyhöz juttassa és ugyanezen összeg erejéig az államot megkárosítsa.

Ezt a vádat tehát magunk is emeljük és a tények teljes ismeretével, komoly felelősségünk tudatában elvárjuk, hogy állításainkért törvényes feleletre vonassunk.

Budapest, 1913. február 18-ikán.

Andrássy Gyula gróf,
Apponyi Albert gróf,
Zichy Aladár gróf.

Ezzel szemben a miniszterelnök alábbi nyilatkozataiban mer a nyil-

váusság elé lépni:

Désy Zoltán politikai akciójának eredménye, ugylátszik, nem hagyja nyugodni az ellenzéki vezérférfiakat. Erre mutat a mai esti lapokban Andrássy Gyula, Apponyi Albert és Zichy Aladár grófok által aláírt nyilatkozat.

Nevezett urak, akik az ellenzéki pártok politikáját szerencsésen zsákutcába vezették, most, ugylátszik, arra törekcsenek, hogy az igazságszolgáltatást is mellékvágányra tereljék. Hogy minő tények valódiságáról győződtek meg a nevezett urak, azzal most nem kívánok foglalkozni; alkalmilag majd visszatérhetünk erre a kérdésre is.

Minután azonban minden elguglatlan ember ebben az országban meg van győződve arról, hogy nevezett urakat nem annyira az igazságszolgáltatás célzata, mint inkább az a törekvés vezeti, hogy engem, akit politikailag nem bírtak letörni, politikai természetű vádakkal a büntető eljárás keretében vonásával, ha lehet, moráliter tönkretegyenek: azért ama törekvésükben, hogy az igazságszolgáltatás rendes folyamatát ilyen módon megzavarják, legnagyobb sajnálatomra nem segédkezhetem.

Tehát nem mer a miniszterelnök újból a bírák elé lépni és ezt a gyávaságát mindenféle mellékvágányokra terelt szólásokkal akarja a zsákutcába terelni.

Azt mondja a miniszterelnök, hogy nem engedí magát politikai dolgok miatt erkölcsileg tönkretenni.

No ettől nem kell tartani a miniszterelnöknek, mert aki ebben az országban, sőt egész Európában, a tegnapi ítélet után Lukács László miniszterelnököt erkölcsös és tisztességes embernek tartja, az már csak büntársra lehet a miniszterelnöknek ezekben az ország kárára elkövetett botrányos panamámban.

Ez a két nyilatkozat beszél, sőt ordít. Ki kiabálja ország-világ előtt Magyarországot szégyenét, hogy Magyarország miniszterelnöke széles e világnak legnagyobb panamistája.

— Református vallásos esték. A vallásos esték ma, Csütörtökön a következőképen tartatnak: Belvároson Berecky László lelkész, újvárosban ifj. Nagy Károly segédlelkész, az aradi-utcán Nagy Károly lelkész.

Fenyegetően komoly a helyzet

Háborus veszedelem előtt.

Románia és Bulgária összetűzése. — A törökök békét akarnak. — Ausztria — Magyarország szerepe.

Oroszország és a monarchia között veszedelmesek az ellentétek.

Toronyosulnak a veszedelmek, a helyzet még sohasem volt ilyen komoly és bizvást azt lehet mondani, hogy hajszálon függ az európai háború, amelyben a két nagyhatalmi csoport, a hármasszövetség és hármasszövetség és hármasszövetség végre le akar számolni egymással. Románia és Bulgária konfliktusa az ütközőpont. Elképzelhetetlen, hogy a véres hadjáratban kimerült bolgár királyság, amelynek hadereje megtizedelődött, anyagi ereje kimerült, Siliistriáért, Balcsikért és egy keskeny földszárvért újat huzzon a katonailag erős, az osztrák magyar monarchia rengeteg szuronnyerdejére támaszkodó Romániával, ha nem ösztökélné rá az orosz birodalom.

Háborus veszedelem előtt.

A háborus veszedelem az utóbbi napokban annyira kiélesedett, hogy aligha lehet békés uton elintézni. Oroszország mozdulatai nagyon gyanusak s minden jel arra vall, hogy fegyveresen akarja elintézni a szóban forgó ügyeket. Ugy annyira, hogy a háborus veszedelem ma sokkal nagyobb, mint a tél elején volt.

Románia és Bulgária összeüezése.

A román követ kijelentette, hogy Románia nem fogadhatja el Bulgária követeléseit és előállhat annak szüksége, hogy visszautazik Bukarestbe, hogy kormányával tanácskozzék. A bolgárok engedményeit eddig elégteleneknek és elfogadhatatlannak tartják. A hatalmak Szófiában és Bukarestben arra törekcsenek, hogy további sürölódásoknak eleje vétessék és hogy

a diplomácia közvetítésével a differenciák elintéztessenek.

A törökök békét akarnak.

Mahmud Sefket pasa újból lépéseket tett a nagykövetségél, hogy a békekötést siettesse és Hakkí pasának erre vonatkozó misszióját előmozdítsa. A nagyvezír az osztrák magyar, német, francia és angol követségeken jelent meg. Wnagenheim báróval folytatott másfélórás tanácskozásánál a német katonai attasé is jelen volt. Amint diplomáciai forrásból értesülünk, a tárgyalások alatt a nagyvezír újból hangoztatta a portának azon kívánságát, hogy a béke mielőbb megkötessék.

Ausztria-Magyarország szerepe.

A kocka el van vetve és nyílt titok, hogy a katonai készülődések minden oldalon megtörténtek. Ferenc József király levele és a cár válasza semmit sem enyhített a feszültségen. Az orosz birodalom állig fel van fegyverkezve s farkasszemét néz a mozgósított román haderővel. Mihelyt Románia és Bulgária között megszakad minden tárgyalás és a két állam kölcsönösen visszahívja diplomáciai képviselőit, Románia fegyveres erővel megszállja Siliistriát. Akkor aztán feltartóztatatlanul fognak egymásra torlódni a végzetes következmények. Ausztria-Magyarországot titkos katonai konvenció kötelezi, hogy fegyveresen támogassa Romániát. Természetesen ezzel szemben Oroszország is kész a legvégsőre. A hol birodalmak sorsát intézik, jól tudják, hogy az orosz hadsereg meg-

Jó minőségű bor literenkint fogyasztási adóval együtt
80 fillér, nagyobb vételnél 72 fillér.

Vidékre hektoliter vételnél 56 és 60 fill. literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Szép elsőrendű zöld here-széna

kisebb és nagyobb mennyiségben kapható

Iritz Sámuel özv. cégnél.

tett minden előkészítő agresszív hadmozdulatot, a legutolsó intézkedés pedig az volt, hogy az orosz tengerészeti parancsnokság utasítása következtében az orosz flotta elindult állomáshelyéről és két hajórajban koncentrációba Smyrna és Konstantinápoly felé vette útját.

Oroszország és a monarchia ellentétei.

Csütörtökön lesz a londoni nagyköveti reüniónak az ülése, melyen ismét Albánia határaitól fognak tanácskozni. Szombaton volt az utolsó tanácskozás, de eredménytelenül végződött, mert Ausztria-Magyarország és Oroszország álláspontját egyáltalán nem lehetett közelebb hozni egymáshoz. A tanácskozások Pétervárott folynak a hol Sassonov külügyminiszter és gróf Thurn-Walsassina nagykövet próbálták összeegyeztetni a két hatalom eltérő álláspontját. Annyi bizonyos, hogy ez a próbálkozás eddig meg nem járt sikerrel és arra sincsen ok, hogy valami vérmes reményekkel nezzünk a csütörtöki tanácskozás elé. Az ellentétek igen súlyosak.

Mi ujság a politikában?

Nem hívják össze a képviselőházat.

A kormány fél az ellenzékétől. — Módosították a választói javaslatot.

A Déry-Lukács-féle pernek első következménye az, hogy a kormány — nem hivatja össze ebben a hónapban a képviselőházat. Eddig ugyanis az volt tervbevéve, hogy abban az esetben, ha a munkapárt választójogi bizottsága annyira előrejut a munkájával, hogy a kormány javaslatának parlamenti tárgyalását már március első felében remélni lehet, a kormány február második felében élére hívja össze a képviselőházat, hogy letergelyeltesse mindazokat a javaslatokat, amelyek jelenleg a parlament bizottságai előtt fekszenek. Ezek között szerepel a tanítók fizetés-rendezéséről szóló javaslat is.

A választójogi bizottság ma délután 10 órakor gróf Khuen-Héderváry elnöklelte alatt ülést tartott. Az elnök megnyitó szavai után Némethy Károly belügyi államtitkár felolvasta azokat a módosításokat, amelyek a kormány a felmerült indítványoknak megfelelően elfogadni hajlandó, majd Lukács László miniszterelnök kért szót a következőket mondta:

— Tisztelt bizottság! Az utolsó ülés óta lefolyt időt munkatársaimmal és a tisztelt előadó urakkal arra használtuk fel, hogy a beadott sok módosító indítványt, amelyek az első nyolc szakaszhoz szólnak, alaposan átvizsgáljuk, megfontoljuk és azt, ami a törvényjavaslat rendszerével és struktúrájával összeegyeztethető, beillesztjük, úgy amint indítványozva

voltak, de részben bizonyos átalakításokkal is, a minek következtében természetesen a törvényjavaslat első nyolc szakasza egészen megváltozik. Voltak egyes indítványok, amelyek nem tehetünk magunkévá részint azért, mert homlokegyenest ellentétben állnak a törvényjavaslat alapelveivel, másrészt azokkal a főintézkedésekkel, amelyek az egész törvényjavaslat nyugszik. Voltak viszont egyes javaslatok, amelyek annyira kibővítették volna a választói jogot, hogy azért a felelősséget nem véltük elvállalhatni, viszont voltak oly indítványok, amelyek annyira megszakították volna, hogy ennek következtében azzal a fővel, melyet a törvényjavaslat kidolgozásánál szem előtt tartotunk, hogy tudniillik az demokratikus irányu jogkiterjesztés követelményeinek, a mennyire csak lehetséges, a mi viszonyaink között megfelelhessen, a legélesebb ellentétben állókat.

A miniszterelnök beszéde után a belügyi államtitkár felolvasta az új szövegezésű szakaszokat. Különösen négy fontos módosítás jelentkezik az indítványokban. Az első módosítás az, hogy a minimális adócenzust két koronában állapítja meg, az öt évi állampolgárság kiutamatását elejti s e helyett mindenki csak az állampolgárságot tartozik igazolni, az ipari munkásokra nézve csupán azt követeli a javaslat, hogy öt éven belül három évig ugyanazon munkanemben dolgoztak legyen és a törvényjavaslat elejti a területi cenzust.

A Dmke a múlt évben.

Jelentés a közgyűléshez.

Minden intézménynek csak egy van létjogosultsága, ha az — bizonyos idő elteltével s minden mesterségesen éltető eszközök mellőzésével — erősödni, terjeszkedni, helyét bármely körülmények között derekasan képes.

Osztályunk működését közelebbről nézve, örömmel győződhetünk meg arról, hogy osztályunk évről-évre jobban fejlődik, gyarapodik, újabb s újabb friss, egészséges hajlékokat hajt s lételemek alapja is szilárdul azzal, hogy a nagyközönség, az intelligencia ép úgy, mint a nem intelligencia kezdi csakugyan sajátjának tekinteni Dmkéjét.

Dmke X. közgyűlése Makón.

Osztályunkat a múlt évben az a megtiszteltetés érte, hogy meghívásunkat elfogadván a Dmke igazgatósága Makó városát jelölte ki a Dmke 1912 ik évi közgyűlésének helyéül. Az osztály tisztikara Návay Tamás elnök önméltóságával az élén minden lehető megtegy, hogy a Dmke központból s az egész Délvidékről hozzánk szerző vendégeket méltó módon fogadja. 200-nál több vendégünk volt. A város ünnepi szint öltött, a házak fellobogozva, a közönség érdeklődése felkeltve, a hangulat ünnepi volt. Az érdeklődés különösen abban nyilvánult, hogy a vendégek tisztelőre rendezett estélyen, valamint másnap, november 10-én, a közgyűlésen s a banketten a közönség feltűnően nagy számban vett

részt. Városunk így ugyancsak rácsófolta arra a vádra, hogy a kultura iránt érdeklődést tanusítani nem tud. — Vendégeink a legjobb emlékekkel hagyták el városunkat. A kulturális ünnep nagyszabású megülvése, a közgyűlésen való tömeges megjelenés s ott a gazdag tárgysorozatnak meghallgatása nagyban elősegítette a Dmke népszerűsítését városunkban. — A közgyűlés kimagasló pontja volt Madzar Gusztáv főgimnáziumi igazgató ügyvezető alelnöknek köztetszést arató ünnepi beszéde, amelyben világosan rámutatott azokra a teendőkre, amelyeket egy kulturális egyesületnek teljesítenie kell, hangsúlyozva mindenekelőtt az okos körütekintéssel, becsülettel s kitartással folytatott munka szem előtt tartását. „Üljenek el közöttünk a politikai, felekezeti, osztályellentétek s adjanak helyt a meggyőződésük tisztelőinek, az egymást megbecsülő szeretetnek s a következetes, kitartó munkának.“ Kiemelte a nép nevelés fontosságát, rámutatott az ultramodernizmus, a társadalmi bedobott hamis jelszavak veszedelmére, a kényelemszeretetre, több más az igazi kulturális haladást hátráltató okokra. „S ha mindeu magyar ember éveinek csak egyetlen napját, fiúleirenek csak egy csokelyke hányadát hozza a szent céra áldozatul, el fog jönni az idők teljessége, amikor örömlázok gyulnak széles e hazában s köréje gyűlve késő nemzedékek — büszke öntudattól dobogó korbellei vallhatják: befejeztük az új honfoglalást, megtartottuk az őseink vérével öntözött, Isten áldotta földet a kultura fegyverével a magyarság számára.“

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Febr 20 Csütörtök Római kath Eleutér Gör kath Febr 2 Jéz. Kr. bem! Nap kél 7 óra 9 perckor nyugszik 5 óra 21 perckor

Időjárás. A budapesti meteorológiai társaság Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognózis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet: — 3,5 Celsius.

— Kinevezés a vármegyén. Hervey István alispán, mint a főispán helyettese, Vince Kálmán battonyai lakos, végzett joghallgatót kinevezte fizetéstelen közigazgatási gyakornokká. Az új közigazgatási gyakornok állását legközelebb elfoglalja.

— A szünügyi választmány ülése. Csanádvármegye szünügyi választmánya pénteken, e hó 21-én, délután 11 órakor ülést tart, melyen a színház épület tatarozása és kijavítása felett fognak határozni.

— Előadás a polgári körben. Az V-ik kerületi polgári körben csütörtökön, február 21-én este 7 órakor Espersit János dr. folytatja randes heti előadásait. Az előadás a kör tagjain kívül mások is megjelenhetnek.

— Az „Erzsébet“ szereietház orvosa. A hajdani megyei árvaházból tudvalevőleg leányjavitó intézetet szervezett, az országos gyermekvédő liga. Az intézet orvosává a liga intézőbizottsága Istók Barna-

bás dr. megyei főorvost nevezte ki.

— Felülvezetés. Az Általános munkás önképzőkör multkori báljára Justh Gyula országyűlési képviselő 10 koronát felülvezetett.

— Előléptetés a csanádmegyei kir. tanfelügyelőségben. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter Micsák Márton segédtanfelügyelőt a kilencedik fizetési osztályba léptette elő. A segédtanfelügyelő előléptetése tisztelői és barátai körében örömet okoz.

— Bélaék cigányhálja. Február 23-án, vasárnap este a Korona emeleti díszteremben igazi elite bohém bál lesz, amelyen Kolompár Béla zenekara muzsikál. Kedves meglepetés lesz a szép táncrend, amellyel a hölgyközönségnek kedveskednek.

A makói piacról.

Változatlan a helyzet.

Kemény, hideg nap köszöntött a mai piacra, de azért nagyon forgalmas volt a mai piac, habár az árak tekintetében semmi változást nem hozott.

A buzapiacra ma is 22 korona 40 fillér volt a buza ára. Budapesten 23 korona 60 fillér volt a buza ára.

A kukorica ára szintén változatlan. Makón 12 koronától 14 koronáig változik a kukorica ára métermázsánként minőség szerint. Budapesten 13 korona 50 fillér a kukorica ára.

A hagymapiacra változatlanul nagy a pangás. A vöröshagyma ára 3 korona 60 fillér. Fokhagymáért 4 koronát, dughagymáért pedig 17—18 koronát fizetnek métermázsánként.

KÖZGAZDASÁG.

Baromfitenyésztésünk.

Irtó: Guseó Ferenc m. kir. adóhivatali főfőoszt.

Eddigi cikkünkben megállapodtunk tehát, hogy tojásozamra a Vándortest-t, hushozamra ellenben az Orpingtont vagy Rode Islandit fogjuk tenyészteni. Kérdés, hogyan keltesünk? természetes vagy mesterséges módon?

Szerzett tapasztalataink alapján mind a kémódszerjöl bevált, ámbar a mesterséges költés különösen ha piacra termelőnk elkerülhetetlen, sokkal tellemesebb s tümegtermelésnél más költetést el sem képzelhetünk. Előnyei oly szembeötlők, hogy hátrányon teljesen eltörpülnek.

A mesterséges vagyis géppel történő költés előnyei: hogy képesek vagyunk nagy mennyiséget egyszerűre költetni, hogy elesnek a szeszélyes, rossz indiatu kollók okozta károk, hogy naponta mindössze 10—20 perc időt vesz igénybe a gép kezelése, hogy a tojások törése, megzapolása majdnem lehetetlen s hogy a gép a szolgálatot nem mondhatja fel ha azt pontosan kezeljük.

Gépünket úgy válasszuk meg, hogy az minél egyszerűbb szerkezetű legyen, mert a sok féle rendszerű gépek között az egyszerű szerkeze-

Föld bérlet!

500 hold szántóföld,
200 hold rét és legelő,
100 hold erdő,
összesen 800 hold.

A szántóföld fekete kötött talaju'
8—10Mm. kis holdanként termés-
hozammal, szép lakással és gazda-
ági épületekkel, ingyen takarmánnyal.

Kedvező árbau es feltételekkel kiadó.

Értekezni lehet
Iritz Miksa makói lakossal

tűk a legjobbak. Vannak olyan s általában kedvezőbb és süröbben használt gépek, melyekhez a melegat egy petróleum lámpa szolgáltatja, petróleum helyett gáz vagy villamos áram is van. Van ismét olyan rendszerű gép is, melyet nem lámpa hanem forró víz hevít. Mi a magunk részéről a petróleumos gépeket ajánljuk. A gép szerkezete all egy lábakon álló szekrény, mely alatt a petróleum lámpa ég, a szita, melyre a tojások helyeztetnek, a hőmérő, a mely balke az egész gépezetnek, az önműködő hő elzáró s a szellőztető meg egy vízzel telt csésze és egy permetező.

A gépet felállítjuk fagymentes helyen, lehetőleg szobában — nálunk például a téli hónapokban a nappal szobában állott, — ablakok között nem célszerű. A hőszabályzót, mely gépünknel a tetőn van, beállítjuk, hogy az könnyen járjon, s esavariját addig tágitjuk, míg a gép kéménye felett lebegő fedő egészen ráfekszik a kéményre. Most megtöltjük a lámpa olajtartóját, behelyezzük a lámpabelet, meggyújtjuk azt, a lámpát csővégével a melegot vezető kéményre illesztjük s ügyelünk, hogy a lámpa ne füstöljön, hanem egyenletesen égjen, amit a lámpacsővén lévő máriavégen keresztül megfigyelünk. A gép szitájára két-három tojást helyezünk, s azokra a hőmérő gőmbjét úgy helyezzük rá, hogy a gőmb a három tojason nyugodjék. Ezután a gépet becsukjuk s hagyjuk melegedni. Két óra múlva megvizsgáljuk a hőmérőt, a mit a gép kinyitása nélkül üvegablakon át láthatunk; ha a hőmérő a 30 o Celsius vagy a amerikai a 100 Farenheitot elérte, s a kéményen a kalap még mindig rajta fekszik mely esetben a hő még tovább emelkednék, — az esetben a szabályozó esavart addig esavarjuk míg a kalapba a kémény feletti 1 centiméternyire lebeg. Ha azt találjuk, hogy azaz első beállításnál a kéményre kalap nem fekszik reá s a hőmérő még nem érte el a 38o C vagy 100o F-t akkor a szabályozó esavart tágitjuk s addig, míg a kalap a kéményre ráfekszik s a szükséges hő: elértek a mi rendszeresen két-három ellenőrzés után sikerül. Ha most már beállt a gép, akkor naponta többször megnézzük a hőmérőt, s ha azt látjuk, hogy 2 napon át 38—39o C esetleg 100—101 o Fokranheitt mellett maradt a hőmérő a tojásokat be-

rájuk. A hőmérőt gőmbjével mindig tojásokra helyezzük s a megtöltött gépet az első három napon át egyáltalán nem nyitjuk ki, rendes körülmények között a tojásoknak ennnyi időre van szükségünk, míg a kívánt 38o C vagy 103o F-t elerik. E három- melegebb helyen s melegebb időszakban 1—2 nap is elég napon át teendők nem egyéb mint reggelként a lámpát megöltjük, a bél hamvát elszedjük, a negyedik reggel a tojásokat a szitával kivesszük a gépből asztalra helyezzük s lassan tengelyük körül megforgatjuk. Legelőszérőbb a tojásokat megjelölni s pedig egyik oldalán a hosszabán húzzunk ironnal (ténta vagy téntairón árt) egy vonalat, a másik oldalt tisztán hagyjuk. Reggel a tojások úgy helyezendők el, hogy nindneak a megjelölt, este a tiszta oldala kerüljön felfelé, a hőmérőt rájuk helyezzük, visszatesszük a gépbe. Ezen eljárás naponta a lámpa töltés, bél tisztítása, tojások megforgatása igénybe vesz reggel és este 10—10 perccel.

A hatodik napon a két oldalt levő szellőztetőket egynegyed holdalakban kinyitjuk, s úgy hagyjuk, 8-ik napon a tojásokat megvizsgálva, a termékeket visszatesszük, a terméketleneket még elhasználhatjuk.

Ma már mindenki „Makói Független Ujság“-ot olvas, mert legjobb értesülései vannak.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

(55)

12. fejezet.

A halottrabló.

Az orvos ezeket is zsebre gyúrte. Azán szedte tovább a nagy bankókat...

A szobaleány nem tudta tovább nézni.

Lábujhegyen az orvos háta mögé szökött és csöndesen megérintette a vállát.

— Mit csinál orvos ur? kérdé a leány szigorú hangon.

— Az orvos rémülten fordult vissza s kezéből egy köteg százás bankjegyet esett ki.

— Semmit... izé... semmit sem csinálók... nézem a vagyont... a hagyatékot... rebegie az orvos iszonyúan megijedve és arcából kikelve.

— Ön meglopja a kítadott fiut, ön meglop engem, kit az öreg nagysága örökségének emlegetett.

Nem kiáltott a leány erélyesen.

— Ön többet cselekszik, halottat rabol halottat, amiért becsukhatom, tömlőczre vehettem!

— Csöndesen, Tercsi, az isten szerelmére kérem csöndesen, könyörgött az orvos a szobaleány kezét megragadva.

Isten látja lelkemet nem akartam rabolni, az öreg nagysága halála előtt alig pár percczel, szóbelileg nekem hagyta minden vagyont...

A magam örökségét vettem volna át, a magamét, meg a magáét Tercsi, mert és ebből a pénzből magának is adok, sokat nagyon sokat adok, csak halgasson, ne szóljon senkinek, még a házmesternek sem, czüleinek sem, a gyóntató papnak sem...

Az orvos hangja reszkettett de reszkettett a keze is Szánalom volt reá nézni.

— Az öreg nagysága engem nagyon szeretett, moudá a leány csöndesebben.

Hat esztendő óta szolgálom hásséggel, soha más nem gondozta azóta, türtem a szeszényeit, a gombbaságait, meri naponta ígérte, hogy gazdag örökség vár reám.

Ma este fele vagyont ígérte nekem, csak szaladjak az orvos urért.

Orvos ur látta, hogy siettem, még beszélni sem tudtam, úgy elfeledtem az uton, kitétem magamat rendőrdurvaságnak, résszeg emberek tolatodásának, éjnek idején rohantam önhöz, nem törődve mással csak az öreg nagyságával...

— Nem károsodik, Tercsi, sugotta az orvos.

Itt ez a csomó százás bankó, egyelőre legyen ez a magáé.

Itt van néhány darab ékszer is.

Gyűrűk karpereczek, lánczok, fülön függők...

Tegye el, rejtsé el, temetés után többet is adok.

Legyen barátóm, igaz és őszinte barátóm, nőlen, szabad, független és gazdag ember vagyok.

(Folyt köv.)

A „Makói Független Ujság“ előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . . 14 Kor.
Félévre . . . . . 7 Kor.
Negyedévre . . . . 3 K 50 fill

Tombolajáték

a „Korona“-kávéházban csütörtökön este.

6 darab malac és pezsgőborok kisorsolása.

Kolompár Béla hangversenycz.

Mines többé gyomorfájás

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

háziismer, alig párszori használat után teljesen megszűntet mindentéle — még régi gyomorbaajt is. Erősít, étet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaírástbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.
Ára: kis üveg 80 fill, nagy üveg 2 korona.
Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Ujdonság!

Tündérharangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt züstfémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10kórona Wagner Hangszer-Király országsszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. szám alatt Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

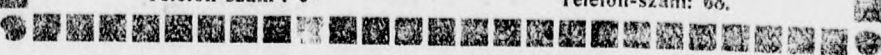
A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteli KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfínomítót használjuk! Az arcon levő pattanásokat, foltokat, eltávolíthatjuk, ha okoszerű kezelés mellett az Ideál-arcfenécsőt használjuk! Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárhában szerezhethők be. Telefon-szám: 68.

HARMONIKÁT

vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országsszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körut 15. sz. Egy 3 váltós, Orginobekgy. harmonika 10 kófele. soros bécsi formaonahangnika kor-tól 20 rona. Két-érvképes árjegyzé. Harmo-

Egy szép

udvari lakás

a Hajnal-utcában két szobával és előszobával május elsejére butorozva vagy anélkül bérbe kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Egy szakképzett

vincellér felvétetik **IRITZ MIKSÁNÁL** Megyeházzal szemben.

Információk, inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetéseketlen cégek szanálása, egyezségek finanszírozása, moratoriumok kieszőklése és megállapodások létesítése a hitelezők meglátogatása kapcsán. **LLOYD HITELVEDŐ EGYESÜLETE** BUDAPEST, Andrássy-ut 24. Telefon 177-45, 42-43, 119-II. Sürgőnyelm: Lloydbus. — Közbenjárók díjaztatnak.

LEGUJABB

őszi és téli

RAGLÁNOK

legdivatosabb posz és plüss kabátok, mindenfajta szőrme boák és muffok

A legegyszerűsödől a legfi-

nomabb kivitelig. Bakfisch és gyermekfelöltő

Bluzok, aljak pongyolák és kosztümök

nemkülönb női fehérneműek dus választékban

olcsó szabott árakon kaphatók

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában M a k ó n, F ő t é r Otthon-kávéház mellett.

Biztos sikert érhet el,

aki venni, bérelni, eladni, bérelni, bármit ismertté

tenni vagy értékesíteni akar

a **Makói Független Ujság** hirdetés útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

ÉRTESÍTÉS!

Saját termésű fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű

TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,**

Sz. gedi-utca.

Legujabb!

Ha hegedülni

óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangu, domboru hegedűt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wagner a „Hangszer-Király”

ország szerete elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsívola rendkívül kellemes 20 acél trombitananggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wagner „Hangszer-Király” ország szerete elsőrendű hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító műhely. — Kérjen tényképes hangszerárjegyzéket.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

KÖNYVNYOMDA.

Készülnek:

- Rovatós iverk,
- Számlák,
- Zárszámadások,
- Üzleti kártyák,
- Árjegyzékek,
- Kereskedelmi nyomtatványok,
- Névjegyek,
- Szóró-cédulák,
- Falragaszok.

Telefon-szám: 124.

Izléses kivitelű, hibátlan, tiszta munka. Ajánlja az újabb időben a mai kor igényeinek teljesen megfelelően villanyerőre berendezett müintézetét, mely a modern technika vívmányai szerint készít a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig mindennemű nyomtatványokat.

Magyar gyártmányu papiros-raktár!

A MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Készülnek:

- Irodalmi művek,
- Folyóiratok,
- Hírlapok,
- Doktori értekezések,
- Iskolai értesítők,
- Körlevelek,
- Meghívók,
- Táncrendek,
- Levélfek.

Telefon-szám: 124.

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vesz fel hidetéseket.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre beendezett müintézetében Makón.